

Narozeninový galakonzert MHF Lípa Musica uvede světovou premiéru skladby Domov/Heimat napsané pro festival

Oslavy 20. výročí Mezinárodního hudebního festivalu Lípa Musica vypuknou mimořádným večerem v sobotu 4. září v České Lípě. Na programu je připraven speciální narozeninový galakonzert, který předchází samotnému zahajovacímu koncertu a který nabídne výjimečnou událost v podobě uvedení světové premiéry skladby napsané na objednávku festivalu právě při této příležitosti. Dlouholetá ústřední linka festivalové dramaturgie, kterou je česko-německý dialog a snaha o prohloubení vzájemné kulturní spolupráce, se díky nové umělecké garanci festivalu respektovaným tělesem Pavel Haas Quartet zhmotní do kantáty pro komorní sbor a smyčcové kvarteto nazvané Domov/Heimat, kterou pro festival zkomponovala úspěšná slovenská skladatelka mezinárodního renomé Ľubica Čekovská. Vedle této skladby na koncertu zazní díla Giovanniho Pierluigiho da Palestrina, Johannese Brahmsa a Benjamina Brittena, vokálního partu se pod taktovkou Lukáše Vasilka zhostí sbor Martinů Voices. Večer, nad nímž převzali záštitu významní reprezentanti českého i německého veřejného života, proběhne v sobotu 4. září v bazilice Věch svatých v České Lípě. Vstupenky jsou ještě k dostání ve festivalovém předprodeji.

Nejvýznamnějším počinem výroční dramaturgie a splněním dlouholetého festivalového snu je světová premiéra skladby zkomponované přímo na objednávku festivalu, která ve shodě s hlavní dramaturgickou linií Lípy Musicy akcentuje česko-německý dialog. Díky nové umělecké garanci respektovaného **Pavel Haas Quarteta**, která se tímto večerem otevře, byla práce na tomto úkolu svěřena renomované slovenské skladatelce **Ľubici Čekovské** a českolipskému historikovi a novopecenému libretistovi **Tomáši Cidlinovi**. Světlo světa po měsících příprav tento večer spatří skladba s prostým, avšak výmluvným názvem Domov, která vás zavede do očištného světa klidu a meditace, ze kterého se člověk dokáže dívat na svět ze zcela jiné perspektivy. Společně budeme hledat východisko z doby, která necitlivě zasáhla do života národů, rodin i jednotlivců, rozdělila je a připravila o hlavní životní jistotu – domov. Nebudeme hledat vinu, ani soudit, budeme hledat dialog a smíření, budeme prostřednictvím všeobjímající a univerzálně srozumitelné hudby hledat domov jako místo, řečeno slovy spisovatelky Kateřiny Tučkové, „kde Tě vítají, když vstoupíš...“.

„Je to vážné téma našich dějin, které není „zahojené“ a žádá si svoji pozornost. Uvědomuji si, jak jsme jako lidstvo jeden na druhém závislí, jak je potřebné pěstovat porozumění, respekt, odpuštění... jak je důležité hledat v nás lidech to, co nás spojuje, a ne to, co rozděluje, jak je důležité mít morálně čisté hodnoty, být lidský a charakterní a rozpouštět nenávisť láskou... Když člověk komponuje skladbu, měl by mít jasno, co v té skladbě chce z hlediska (stavebního) kompozičního povědět. Jen samotnými emocemi se dá skladba těžko zkomponovat. Důkladně jsem si prostudovala dostupnou literaturu, pojednávající o tomto citivém tématu... bylo to místy hrůzostrašné čtení, když si uvědomíte, že se takové křivdy děly „jen přednedávnem“... po osvobození... když si svět konečně vydechl po útrapách druhé světové války... Pracovala jsem s hloubavým textem Tomáše Cidliny, který mě emocionálně vedl při samotném procesu psaní,“ uvádí skladatelka **Ľubica Čekovská** a dodává: *„Domov/Heimat jsem začala psát v létě minulého roku, Tomáš Cidlinami poslal svoje texty, a pustila jsem se do komponování. Každá část tohoto cyklu má svoji poetiku, svůj temporytmus, a tak jsem každé části věnovala vlastní charakterový hudební portrét. Kantáta má ale z hlediska kompozičního svého společného jmenovatele, který se odvíjí od začátku do konce. Hlavním hudebním „hostitelem“ a průvodcem Kantáty je smyčcové kvarteto, Pavel Haas Quartet, které uvádí posluchače do hudebního děje, pak se přidává vlídné „slovo“ v podání Martinů Voices pod vedením dirigenta Lukáše Vasilka, které ve spolupráci se smyčcovým kvartetem promítá příběh ve čtyřech částech. Skladbu jsem psala asi osm měsíců.“*

K tématice kantáty libretista a historik **Tomáš Cidlina**: „*Jaksi osobně důležitým se pro mě téma stalo, když jsem se seznámil s lidmi, kteří divoký odsun z České Lípy v roce 1945 jako děti absolvovali. Raňovalo je, když cítili, jak je téma ještě dnes současnou populací mnohdy vytěšňováno. Jejich traumata spojená se ztrátou domova jsem zaznamenával a sám za sebe, lidsky i jako historik, jsem se rozhodl, věnovat této kapitole místních dějin náležitou pozornost a informovat o něm veřejnost. Teprve když pochopíme vzájemná traumata, můžeme se stát přáteli.*“

„*Jako kvarteto jsme se s Ľubicou poprvé setkali v roce 2016 na festivalu Concentus Moraviae, kde jsme byli rezidenčním souborem. V tom roce byl festival zaměřený na smyčcové kvarteto a Ľubica byla oslovená k napsání skladby. My jsme její kvartet rádi premiérovali a jelikož šlo o skladbu plnou hravých momentů, barevných ploch, náznaků jazzu a obsahově zajímavou, tak jsme se ji rozhodli o několik let později zařadit do naší sezóny. V podobném duchu napsala na náš podnět smyčcový oktět a její celkový přístup k hudbě je velmi upřímný, nám blízký. Hudebních premiér neuvádíme mnoho a s komorním sborem jsme ještě nikdy nehráli, samozřejmě se na tuto novou zkušenost, jako i na Ľubicinu novou skladbu velmi těšíme. Jelikož je kvarteto často přirovnávané k čtyřem lidským hlasům a smyčcové nástroje mají ze všech hudebních nástrojů k lidskému hlasu opravdu asi nejbližší, myšlenka spojit kvarteto se skutečnými hlasy se zdá být velmi přirozená. V minulosti jsme spolupracovali se skvělou zpěvačkou Bernardou Fink, šlo o velmi zajímavý projekt, úpravu Janáčka pro kvarteto a mezzosoprán – Moravská lidová poezie v písních. Hrát a vůbec poslouchat lidský hlas, jako způsob komunikace, je nejen pro každého hudebníka inspirující, jako například právě pro Janáčka, jehož hudba vychází z lidské řeči, ale všeobecně poslouchat hlas je pro člověka velmi přirozené, a dokonce bytostně důležité,*“ uvádí k této spolupráci **Pavel Haas Quartet**.

Toto renomované těleso, které se těší velkému uznání nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí, se poprvé na jednom pódiu setká s úspěšným komorním sborem **Martinů Voices**. Večer bude řídit jeho sbormistr a dirigent **Lukáš Vasilek**, hlavní sbormistr Pražského filharmonického sboru a umělecký šéf zmíněného vokálního ansámblu Martinů Voices. Koncert kromě premiéry kantáty Domov/Heimat nabídne průřez sborovou a cappellovou tvorbou od dob italské renesance přes německý romantismus až po Te Deum britského skladatele 20. století Benjamin Brittena.

Záštitu nad tímto mimořádným večerem převzali: J. E. Christoph Israng, t.č. velvyslanec Spolkové republiky Německo v Praze, J. E. Dr. Tomáš Kafka, velvyslanec České republiky v Berlíně, PhDr. Lubomír Zaorálek, ministr kultury České republiky, Barbara Klepsch, ministryně kultury a turismu Saska, Mons. Mgr. Jan Baxant, biskup Diecéze litoměřické, Martin Půta, hejtman Libereckého kraje, Ing. Jan Schiller, hejtman Ústeckého kraje, Ing. Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmána, resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Ing. Jitka Volfová, starostka města Česká Lípa, Státní ministerstvo justice a pro demokracii, Evropu a zrovnoprávnění Svobodného státu Sasko a Dr. David Michel, ředitel saské Kontaktní kanceláře Svobodného státu Sasko. Narozeninový galakonzert přivítá řadu významných osobností českého i německého veřejného života a současně i osobnost skladatelky Ľubice Čekovské.

Vstupenky na tento koncert jsou ještě k dispozici ve festivalové pokladně v České Lípě, či online na www.lipamusica.cz.

20. ročník MHF Lípa Musica po prologu a mimořádném narozeninovém koncertu naplno zahájí **Koncert pro Liberecký kraj** a současně zahajovací koncert, který se uskuteční v sobotu **11. září v libereckém Divadle F. X. Šaldy**. Připravena je pocta Antonínu Dvořákovi u příležitosti 180. výročí jeho narození, kterou složí renomovaná violoncellistka **Michaela Fukačová** za doprovodu **Symfonického orchestru Českého rozhlasu** řízeného Alexanderem Liebreichem.

Podrobnosti k projektu:

Pavel Haas Quartet I: Domov / Heimat narodeninový galakonzert

4/9/19.00

Česká Lípa, bazilika Všetech svatých

Pavel Haas Quartet:

Veronika Jarůšková – 1. housle, Marek Zwiebel – 2. housle, Luosha Fang – viola, Peter Jarůšek – violoncello

Martinů Voices

Lukáš Vasilek – dirigent

Giovanni Pierluigi da Palestrina: Madrigaly, výběr

Johannes Brahms: Tři zpěvy, op. 42

Benjamin Britten: Te Deum in C

Ľubica Čekovská: Domov / Heimat – světová premiéra

Změna programu vyhrazena.

Ľubica Čekovská (*1975) patří k nejvýraznějším osobnostem současné slovenské hudby, její skladby byly provedeny na významných festivalech. Roku 2013 měla premiéru opera Dorian Gray vytvořená na objednávku Slovenského národního divadla v Bratislavě. Téhož roku zazněly na festivalu Pražské jaro v premiéře Čtyři věty pro klavír, komponované pro klavíristu Garricka Ohlssona, roku 2015 se konala světová premiéra symfonického díla Palingenia, vytvořeného na objednávku Filharmonie v Essenu. Pro festival v Bregenzu vytvořila Ľubica Čekovská operu buffa Impresario Dotcom podle komedie Carla Goldoniho Impresario ze Smyrny z roku 1761. Původní termín premiéry musel být z důvodu protipandemických opatření přesunut a opera zazněla v upravené verzi až 20. a 21. srpna 2020. Komedijním způsobem předvedená situace zpěvaček a zpěváků, hledajících práci, získala v současném kontextu další významovou rovinu. Ľubica Čekovská dlouhodobě spolupracuje se souborem Pavel Haas Quartet, pro nějž v roce 2016 zkomponovala Midsummer Quartet, v čase covidu pak oktět „Ascent / Descent“ a nejnověji kantátu pro smyčcové kvarteto a sbor Domov / Heimat.

Pavel Haas Quartet založila v roce 2002 Veronika Jarůšková s violistou Pavlem Niklem, který byl jeho členem až do roku 2016, kdy musel soubor z rodinných důvodů opustit. Jejich spolupráce však nadále pokračuje – Pavel Nikl je stálým hostem souboru při interpretaci smyčcových kvintetů. Po vítězství na soutěžích Pražské jaro a Premio Paolo Borciani v italském Reggio Emilia v roce 2005 se Pavel Haas Quartet rychle etabloval mezi nejvýraznější světové komorní soubory současnosti. Kvarteto vystupuje v nejvýznamnějších koncertních sálech po celém světě a nahrálo osm CD ověřených mnoha prestižními cenami mezinárodní kritiky. Členové souboru studovali u legendárního violisty Smetanova kvarteta Milana Škampy. V roce 2007 European Concert Hall Organisation (ECHO) jmenovala Pavel Haas Quartet jako jednu z „vycházejících hvězd“ (Rising Stars). Soubor tak dostal jedinečnou příležitost představit se na řadě koncertů ve významných koncertních sálech po celém světě. V letech 2007–2009 se soubor zúčastnil programu BBC New Generation Artists a v roce 2010 získal mimořádné stipendium od nadace Borletti-Buitoni Trust. Pavel Haas Quartet exkluzivně nahrává pro společnost Supraphon. Již nahrávací debut (Leoš Janáček: Smyčcový kvartet č. 2 „Listy důvěrné“, Pavel Haas: Smyčcový kvartet č. 2 „Z Opíčních hor“, 2006) vynesl souboru jejich první cenu Gramophone Award. Deník The Daily Telegraph jej ocenil jako CD roku. Druhou nahrávkou pak soubor doplnil kompletní kvartetní tvorbu obou zmíněných skladatelů. Za album s oběma Prokofjevovými kvartety a Sonátou

pro dvoje housle obdržel soubor prestižní ocenění francouzské kritiky Diapason d'Or de l'Année 2010. Po Prokofjevovi následovalo v roce 2010 vydání nahrávky Dvořákových kvartetů – „Amerického“ F dur, op. 96, a G dur, op. 106. Nahrávka získala Gramophone Award nejen v kategorii Komorní hudba, ale také hlavní cenu Recording of the Year (2011). V roce 2014 si Pavel Haas Quartet z Londýna přivezli další Gramophone Award za nahrávku Schubertova Smyčcového kvartetu d moll „Smrt a dívka“ a Smyčcového kvintetu, který natočili s německým violoncellistou Danjulo Ishizakou. Následující album s oběma Smetanovými smyčcovými kvartety (2015) vyneslo souboru již popáté Gramophone Award a podruhé cenu BBC Music Magazine Award. Za předposlední album s Dvořákovým Klavírním kvintetem č. 2 a Smyčcovým kvintetem č. 3 (2017) a se dvěma hosty – klavíristou Borisem Giltburgem a violistou Pavlem Niklem – soubor získal svoji šestou Gramophone Award. V říjnu 2019 vyšlo zatím poslední album, tentokrát se Smyčcovými kvartety č. 2, 7 a 8 Dmitrije Šostakoviče. Soubor nese jméno českého skladatele Pavla Haase (1899–1944), Janáčkova nejnadějnějšího žáka, který byl v roce 1941 nacisty uvězněn v Terezínském ghettu a o tři roky později umučen v koncentračním táboře v Osvětimi. Jeho hudební odkaz zahrnuje mimo jiné tři skvostné smyčcové kvartety.

Komorní sbor **Martinů Voices** byl založen v roce 2010. Jeho hlavním uměleckým cílem je špičková interpretace komorní sborové tvorby 19.–21. století, dramaturgie sboru se ale nevyhýbá ani hudbě renesanční, barokní a klasicistní. Ansámbl tvoří profesionální zpěváci, kteří pracují pod vedením sbormistra Lukáše Vasilka. Martinů Voices jsou pravidelnými hosty nejvýznamnějších českých hudebních festivalů (např. Pražské jaro, Dvořákova Praha, Struny podzimu, Svatováclavský hudební festival, Lípa Musica). Koncertují převážně samostatně, některé projekty ale realizují také ve spolupráci s tuzemskými orchestry a dirigenty. V roce 2014 provedli spolu s Českou filharmonií a jejím šéfdirigentem Jiřím Bělohlávkem operu Bohuslava Martinů Čím lidé žijí. Tato umělecká spolupráce jim přinesla mj. nominaci na prestižní ocenění „International Opera Award“ (2015). K velkým úspěchům Martinů Voices patří také jejich společný koncert se slavným britským souborem Tallis Scholars, který se uskutečnil v roce 2016 v rámci festivalu Dvořákova Praha. O rok později pak sbor uvedl ve spolupráci s ansámblem Bang on a Can All-Stars českou premiéru kantáty Anthracite Fields, jejíž autorkou je Američanka Julia Wolfe (festival Struny podzimu). Umění Martinů Voices je zachyceno na několika CD, z nichž ta nejvýznamnější, která obsahují výběr sborové tvorby Jana Nováka a Bohuslava Martinů, vydala v letech 2014 a 2018 společnost Supraphon. CD s komorními sborovými skladbami Bohuslava Martinů získalo ve Velké Británii a Francii nejvyšší ocenění prestižních časopisů Gramophone („Editor's Choice“) a Diapason („Diapason d'Or“).

Lukáš Vasilek vystudoval dirigování na Akademii múzických umění v Praze a hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 1998 působil po jedenáct let jako sbormistr Foerstrova komorního pěveckého sdružení a v letech 2005–2007 byl druhým sbormistrem operního sboru Národního divadla v Praze. V roce 2007 byl jmenován hlavním sbormistrem Pražského filharmonického sboru. Těžištěm jeho práce s tímto tělesem je nastudování a dirigování samostatných koncertů, stejně jako příprava sboru k účinkování ve velkých kantátových, oratorních a operních projektech. Spolupracuje při tom s významnými světovými dirigenty (např. Barenboim, Bělohlávek, Eschenbach, Honeck, Hrůša, Jordan, Luisi, Mehta, Rattle) a orchestry (např. Berliner Philharmoniker, Česká filharmonie, Izraelská filharmonie, Staatskapelle Dresden, Wiener Symphoniker). Sbor pod jeho vedením hostuje od roku 2010 na operním festivalu v rakouském Bregenzu. Lukáš Vasilek je podepsán pod celou řadou nahrávek Pražského filharmonického sboru, které byly vydány mj. společnostmi Decca, Deutsche Grammophon, Sony Classical a Supraphon. V roce 2010 založil Lukáš Vasilek komorní sbor Martinů Voices, se kterým se zabývá především interpretací sborové tvorby 19.–21. století. S tímto ansámblem vystupuje na nejvýznamnějších českých hudebních festivalech a také jej připravuje ke spolupráci s předními českými orchestry a dirigenty. Z jeho nahrávek s Martinů Voices vynikají především CD s výběrem sborového díla Jana Nováka a Bohuslava Martinů (Supraphon, 2014 a 2018). Vedle sbormistrovské profese se Lukáš Vasilek příležitostně věnuje také orchestrálnímu dirigování.

Partneři festivalu:

Záštitu nad 20. ročníkem MHF Lípa Musica převzali: J. E. Christoph Israng, t.č. velvyslanec Spolkové republiky Německo v Praze, J. E. Dr. Tomáš Kafka, velvyslanec České republiky v Berlíně, PhDr. Lubomír Zaorálek, ministr kultury České republiky, Barbara Klepsch, ministryně kultury a turismu Saska, Státní ministerstvo justice a pro demokracii, Evropu a zrovnoprávnění Svobodného státu Sasko, Mons. Mgr. Jan Baxant, biskup litoměřický, Martin Půta, hejtman Libereckého kraje, Ing. Jan Schiller, hejtman Ústeckého kraje, Ing. Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmána a členka rady kraje, resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Ing. Jitka Volfová, starostka města Česká Lípa, Dr. David Michel, ředitel saské Kontaktní kanceláře. MHF Lípa Musica je členem České asociace festivalů.

20. ročník MHF Lípa Musica se bude konat díky laskavé podpoře Ministerstva kultury ČR, Libereckého kraje, společnosti ČEPS, a.s., Města Česká Lípa, Česko-německého fondu budoucnosti, Ústeckého kraje – programu Rodinné stříbro, Nadačních fondů Severočeská voda, Bohemia Heritage Fund. Státnímu fondu kultury, Nadaci Preciosa a Nadaci Život umělce.

Exkluzivními partnery Koncertu pro Liberecký kraj je Liberecký kraj a společnosti ČEPS, a.s., Kooperativa, a.s. a Kasro spol. s r.o.

Hlavními partnery festivalu je Pivovar Cvikov a Ještědská stavební společnost.

Partnerskými městy a obcemi jsou Česká Lípa, Nový Bor, Doksy, Kamenický Šenov, Pryske, Teplice, Česká Kamenice, Hrádek nad Nisou a Zahrádky.

Za spolupráci na přípravě předmětného koncertu děkujeme obci Oybin a za podporu Italskému kulturnímu institutu.

Hlavními mediálními partnery festivalu jsou televize RTM+ Liberecko, ČRo Vltava a portál Klasikaplus.cz.

Mediálními partnery festivalu jsou Harmonie, Classic Praha, i-noviny.cz, magazín Lípa, Radio Contact Liberec, OperaPLUS, Mezzo TV, Týdeník Rozhlas, Scena.cz, Acta Medicinæ, rádio PROGLAS a kino Crystal a Sněžník.

Více informací o partnerech na <https://www.lipamusica.cz/cs/partneri-0>.

Všem partnerům děkujeme za laskavou podporu!

Kontakt pro další informace:

Ing. Lucie Johanovská, manažerka marketingu & PR

ARBOR – spolek pro duchovní kulturu, Žižkova 528/6, 470 01 Česká Lípa;

@: lucie.johanovska@lipamusica.cz, GSM: +420 608 823 973, www.lipamusica.cz | www.facebook.com/lipamusica

PRESSKIT s fotografiemi k jednotlivým projektům je ke stažení [ZDE](#).